

Luigi Giussani

Waarom de Kerk

ParCours, deel 3

uitgeverij
Betsaida
's-Hertogenbosch

Inhoud

Voorwoord	9
-----------	---

EERSTE SECTIE
DE CLAIM BLIJFT

Eerste deel

NAAR DE KERN VAN HET PROBLEEM KERK

1	Hoe te beginnen de Kerk te begrijpen	15
	1. Een fundamentele voorwaarde	15
	2. Afstemming met het verschijnsel	15
	3. De originaliteit van het christendom gepreciseerd	19
	4. De kern van het probleem 'Kerk'	20
2	Eerste premisse: hoe vandaag zekerheid te bereiken over het feit van Christus	23
	1. Een feit in het verleden	24
	2. Een innerlijke verlichting	33
	3. De orthodox-katholieke blik	36
	4. Een valoriserende blik	41
3	Tweede premisse: huidige moeilijkheid bij het begrijpen van de betekenis van de christelijke woorden	47
	1. Beseffen dat er een moeilijkheid is	47
	2. De middeleeuwen vanuit het oogpunt van de verbreiding van een mentaliteit	49
	3. Het humanisme vanuit het gezichtspunt van de ontwrichting van een mentaliteit	56
	4. De renaissance uit het oogpunt van een natuur opgevat als ultieme bron van de menselijke kracht	66

5. De moeilijkheid van een abstract opgevatte mens: het rationalisme	75
6. De gemene deler van de drie beschreven factoren: de mens centraal?	82
7. De intensificatie van een houding tot aan het huidige sciëntisme	85
8. Conclusie	93

Tweede deel

DE CONSTITUTIEVE FACTOREN VAN HET CHRISTELIJKE VERSCIJNSEL IN DE GESCHIEDENIS

1 De continuïteit van Jezus Christus: wortel van het bewustzijn dat de Kerk van zichzelf heeft	99
1. De weg die we zullen doorlopen	99
2. De band met Jezus Christus	100
2 De drie constitutieve factoren	109
1. Een sociologisch identificeerbare gemeenschaps- werkelijkheid	109
2. De gemeenschap, vervuld van een 'Kracht van boven'	131
3. Een nieuw type leven	143
Conclusie	169

TWEDE SECTIE

HET WERKZAME TEKEN VAN HET GODDELIJKE IN DE GESCHIEDENIS

Derde deel

HOE DE KERK ZICHZELF GEDEFINIEERD HEEFT

1 De menselijke factor	183
1. Door het menselijke heen	184
2. Implicaties	191
2 Een missie van de Kerk naar de aardse mens toe	219
1. Het ultieme woord over mens en geschiedenis	220

2. Een niet aflatende oproep	221
3. De optimale houding om de menselijke problemen het hoofd te bieden	225
4. De problemen van de mens	228
5. De Kerk heeft niet tot taak de menselijke problemen op te lossen	229
6. Wat een correct ingestelde vrijheid faciliteert	231
7. Het werk van iedere mens	232
8. De religiositeit zal in de geschiedenis nooit integraal worden beleefd	234
9. De morele spanning van de christen	237
3 Het goddelijke in de Kerk	241
1. De mededeling van de waarheid: gemeenschap, traditie, leergezag	243
2. De mededeling van een goddelijke werkelijkheid	265

Vierde deel

DE VERIFICATIE VAN DE AANWEZIGHEID VAN HET GODDELIJKE IN HET LEVEN VAN DE KERK

1 De plaats van de verificatie: de menselijke ervaring	295
1. Wat de Kerk uitdraagt als oordelende factor	296
2. Een oordeelscriterium dat gebruikt wordt op het toppunt van zijn uitdrukking	298
3. De beschikbaarheid van het hart	300
2 'Aan de vruchten kent men de boom'	303
1. Eenheid	304
2. Heiligheid	314
3. Katholiciteit	330
4. Apostoliciteit	335
3 Gij blijft der hope levende fonteyne	341
Aan het einde van het ParCours	345
Register van Bijbelcitataten	347
Register van personen	351

Voorwoord

Het derde deel van het *ParCours* leidt ons binnen in de gebeurtenis van de Kerk: wij zullen haar natuur en haar zelfbewustzijn ontdekken.

Maar wanneer de weg is afgelegd, wanneer eindelijk alles duidelijk en inzichtelijk zou moeten zijn, juist dan zullen wij moeten erkennen dat alles Mysterie is. Als wij niet toelaten dat God uiteindelijk voor onze ogen sterker als Mysterie naar voren komt, zal het lijken alsof woorden en uiteenzettingen een verificatie ontberen.

Zo blijft God iets onbegrijpelijks, dat geen enkel woord of uiteenzetting kan uitleggen, zolang men niet de figuur naar voren brengt van de Maria, die God zelf heeft gekozen opdat wij Hem zouden erkennen, die de methode is van zijn zelfmededeling aan de mens doorheen de 'warmte' van haar schoot.

Dit brengt alles terug tot één formule. De eenheid van het christendom is geen gedachte, geen ideologie en evenmin een te leren discours. Het is noch een idee noch een filosofie, maar de verkondiging van een Aanwezigheid: de Menswording is een gebeurd feit. Waarvoor de menselijkheid van Maria beslissend is.

Zonder Maria zouden we noch van het *religieuze zintuig*, noch van de *christelijke claim* iets begrijpen, laat staan van de Kerk, die zich aandient als het antwoord op het eerste en als voortduring van het tweede in de menselijke geschiedenis tot aan het einde der tijden. Daarom hebben we aan het slot van deze nieuwe uitgave van het deel over de Kerk een

kort hoofdstuk over Maria van Nazaret willen toevoegen, als het ware een apologie van haar grootheid voor de mensen en de wereld.

L.G.
Milaan, september 2003